

forbedret betalingsbalance i det omfang, prisnedsættelsen fører til en mere end proportional stigning i de afsatte mængder.

2.2. Den grundlæggende forudsætning i beregningerne af prisvirkningerne af en lønafdæmpning er, at producenterne antages at benytte den blanding af faste stykavancer og fastsættelse af prisen som løbende omkostninger plus procentvis bruttoavance (mark-up), som har kunnet konstateres i efterkrigstiden. Dette betyder, at producenterne i et vist omfang antages at reducere stigningen i stykavancen, men dog ikke så meget som afdæmpningen i lønomkostningerne.

2.3. Da timelønnen indgår som forklarende variabel i prisrelationerne i den økonomiske model ADAM, hvorpå de her beskrevne beregninger bygger, er en væsentlig effekt af en lønafdæmpning direkte bestemt i modellen. Der findes dog en række »udefra« bestemte (dvs. fastlagt uden for modelberegningerne) priser, som også må forventes at ville blive påvirket.

Prisen på *fødevarer* kan groft set opdeles i producentprisen for landbrugsvarer og værditilvæksten som følge af videreforarbejdningen af varen. I beregningen er forudsat, at producentprisen ligger fast dels som følge af landbrugsordningerne inden for EF, dels fordi lønomkostningerne udgør en forholdsvis begrænset andel af de samlede omkostninger inden for dette erhverv. Den del af prisen, som kan tilskrives videreforarbejdningen af varen (55–60 pct.), forudsættes afdæmpet på linje med producentprisen for forbrugsvarerindustrien.

For *huslejen* er forudsat en afdæmpning svarende til afdæmpningen i prisen på det samlede private forbrug.

2.4. Det forudsættes, at afdæmpningen af producentpriserne vil slå igennem i form af en tilsvarende afdæmpning af *prisen på eksport af industrivarer og tjenesteydelser* og dermed give anledning til en forbedring af konkurrenceevnen på verdensmarkedet. Derimod forudsættes prisen på eksport af *landbrugsprodukter* uændret – til trods for den forbedrede konkurrenceevne – idet eksportpriserne på landbrugsvarer på linje med producentpriserne i alt væsentligt er fastlagt gennem medlemskabet af EF.

Der er antaget en noget svagere forbedring af konkurrenceevnen på hjemmemarkedet for *importkonkurrerende* varer, idet det må

forudses, at de udenlandske producenter i et vist omfang vil nedsætte prisen på deres varer for at begrænse tabet af markedsandele i Danmark. Det er derfor forudsat, at omkostningsafdæmpningen kun vil kunne forbedre konkurrenceevnen for de importkonkurrerende erhverv med halvdelen af konkurrenceevneforbedringen for de eksporterende erhverv.

2.5. Det er vanskeligt at bedømme, hvor meget den *mængdemæssige afsætning* vil øges ved ændringer i de relative priser. Der er ikke i forbindelse med disse beregninger gjort nye forsøg på at udarbejde statistiske skøn over priselasticiteterne (den mængdemæssige afsætnings følsomhed overfor ændringer i de relative priser); i stedet er det valgt at skønne over størrelsen på baggrund af udenlandske og tilsvarende danske undersøgelser. På trods af et ganske betydeligt arbejde, udført af flere forskellige institutioner, har det imidlertid ikke været muligt at beregne udenrigshandelselasticiteter på fuldt tilfredsstillende måde.

De anslåede elasticiteter må karakteriseres som en slags middelværdier ud fra det foreliggende undersøgelsesmateriale, selv om de må siges at være forholdsvis forsigtigt valgt. Når man alligevel i første omgang har valgt kun at arbejde med ét sæt elasticiteter, skyldes det, at det ikke er praktisk at arbejde med en række alternative elasticiteter, da det meget hurtigt vil komme til at betyde en ret uoverskuelig mængde resultater.

2.6. Der har siden begyndelsen af 1977 været anvendt anslåede elasticiteter for industrieksporten i de af budgetdepartementet benyttede versioner af ADAM. På baggrund af internationale og danske undersøgelser er det forudsat, at en konkurrenceevneforbedring (prisenedsættelse i forhold til konkurrenter) på 1 pct. vil medføre en stigning i den mængdemæssige afsætning på 1½ pct. for *eksporten af maskiner* og på 2 pct. for *eksporten af øvrige varer*. Det er ligeledes på baggrund af danske og internationale erfaringer forudsat, at den fulde effekt først vil vise sig efter tre år på grund af træghed med hensyn til at vinde ind på andre landes markedsandele.

For *landbrugseksporten* er ikke gjort nogen antagelser om priselasticiteten, idet der – som tidligere omtalt – i alle de foretagne beregninger forudsættes uændrede priser. Derimod må kunne forventes en vis mængde-